

วิสาห์กิจชุมชนราชบุรี

เลี้ยงหมูหลุมสู่เกษตรอินทรีย์

วิสาหกิจชุมชนราชบุรี

เลี้ยงหมูหลุมสู่เกษตรอินทรีย์

จังหวัดราชบุรีได้ชื่อว่าเป็นแหล่งเลี้ยงและผลิตสุกรมากที่สุดในประเทศ รองลงมาคือจังหวัดนครปฐม มีฟาร์มเลี้ยงสุกรกระจายตามอำเภอต่างๆ มีโรงฆ่าที่ได้มาตรฐานจากกรมปศุสัตว์ ผู้บริโภคมั่นใจในความปลอดภัยในการเลือกซื้อ นำมารับประทาน ทำให้การเลี้ยงสุกรเป็นที่สนใจของชาวบ้าน นำมาสู่การตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมูหลุมอินทรีย์ปลอดสารขึ้น

นายสุพจน์ สิงโตศรี อายุ 51 ปี ชาวหมู่ 9 ต.ดอนแร่ อ.เมืองราชบุรี ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเลี้ยงหมูหลุมอินทรีย์ กล่าวว่า เริ่มก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงหมูหลุมตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ช่วงนั้นทำงานบริษัทซึ่งมีระบบการจัดการฟาร์ม มีโอกาสพบชาวบ้านที่กำลังศึกษาเรียนรู้เรื่องหมูหลุม ซึ่งกำลังมีปัญหาเรื่ององค์ความรู้เรื่องการจัดการ การผสมเทียม การคัดพันธุ์และการตลาด จนชาวบ้านคิดจะเลิกการเลี้ยงหมูหลุม จากการสอบถามทราบว่าชาวบ้านได้ไปเรียนรู้การเลี้ยงที่จังหวัดเชียงราย จึงตัดสินใจเดินทางไปศึกษาการเลี้ยงด้วยตัวเอง หลังจากนั้นได้ทดลองเลี้ยงชุดแรกจำนวน 100 ตัว ปรากฏว่าเปอร์เซ็นต์การตาย กลืนน้ำเสีย และเรื่องแมลงวันรบกวนชุมชนไม่มี จึงเริ่มเพิ่มจำนวน

นายสุพจน์กล่าวว่า สมาชิกกลุ่มมี 15 ราย ร่วมกันทำตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ ทำอาหารหมัก การจัดการในระบบ และด้านการตลาด ทำแบรนด์ในรูปแบบฟาร์มคือ เนื้อหมูสีเขียวธรรมชาติ พอทำแบรนด์เสร็จแล้วส่งขายในกรุงเทพฯ ปรากฏว่าผลตอบรับดีมาก ตอนนี้มีคนมาสั่งซื้อถึง

นายสุพจน์บอกว่า หลังการเลี้ยงหมูหลุมจะได้ปุ๋ยอินทรีย์ปีละประมาณ 500-600 ตัน และจะมีการเพิ่มปริมาณการเลี้ยงอีก คาดว่าจะมีจำนวนกว่า 1,000 ตัน ดังนั้นทางชุมชนได้มีการต่อยอดเรื่องของการปลูกผักอินทรีย์ ผลไม้อินทรีย์ และข้าวอินทรีย์ นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรเป็นชาวไต้หวันได้มาปลูกแคนตาลูปไต้หวันในเมืองไทยอยู่ที่ราชบุรี ก็ได้ปุ๋ยจากการเลี้ยงหมูหลุมไปทดสอบ ปรากฏว่ามีผลผลิตดี แคนตาลูปมีรสชาติหวานอร่อย

"อนาคตคิดว่าปุ๋ยจากหมูหลุมน่าจะมีส่วนลดการขายได้ดี ทุกวันนี้ส่งขายกรุงเทพฯ กิโลกรัมละ 8 บาท ส่วนราชบุรีขายกิโลกรัมละ 4 บาท ส่วนในชุมชนขายอยู่ที่กิโลกรัมละ 2 บาท นอกจากนี้ยังเลี้ยงเป็ด ไก่ อินทรีย์ มีลูกค้าโทรมาสั่งจองไข่แทบไม่พอขาย ซึ่งในชุมชนก็มีราคาไม่แตกต่างไปจากท้องตลาดทั่วไป ในพื้นที่ยังมีเกษตรกรนำปุ๋ยหมูหลุมไปใส่พืชผัก ส่งขายตามตลาดปลอดสารเคมี ปลอดสารพิษ ทำให้ลดรายจ่ายเรื่องการซื้อปุ๋ย ยาฆ่าแมลง มีต้นทุนการปลูกไม่มาก และยังทำให้สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์ด้วย"

นายสุพจน์บอกอีกว่า ปีนี้ถือว่าประสบความสำเร็จของชีวิต หลังจากที่ได้หมั่นศึกษาและพยายามพัฒนาต่อยอดจนได้รับคัดเลือกเป็นเกษตรกรดีเด่นประจำปี 2558 สาขาอาชีพเลี้ยงสัตว์ เป็นรางวัลชีวิตที่สามารถส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งมีชาวบ้านสนใจเข้ามา

ผลิตลูกหมูเพิ่มอีก ให้สามารถเพิ่มแม่หมูอีกประมาณ 70 แม่พันธุ์ หลังจากที่ร่วมกับสมาชิกมีอยู่ประมาณ 30-40 แม่พันธุ์ รวมมีแม่พันธุ์รวมกว่า 100 ตัว จะทำให้มีผลผลิตอยู่ประมาณ 2,000 ตัว เมื่อเลี้ยงจนโตได้ตามวัยจะส่งไปที่โรงเชือดที่ผ่านการรับรอง

เลือกการเลี้ยงหมูหลุม จากการสอบถามทราบว่าเขาบ้านได้ไปเรียนรู้การเลี้ยงที่จังหวัดเชียงราย จึงตัดสินใจเดินทางไปศึกษาการเลี้ยงด้วยตัวเอง หลังจากนั้นได้ทดลองเลี้ยงชุดแรกจำนวน 100 ตัว ปรากฏว่าเปอร์เซ็นต์การตาย กลืนน้ำเสีย และเรื่องแมลงวันรบกวนชุมชนไม่มี จึงเริ่มเพิ่มจำนวน

นายสุพจน์กล่าวว่า สมาชิกกลุ่มมี 15 ราย ร่วมกันทำตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ ทำอาหารหมัก การจัดการในระบบ และด้านการตลาด ทำแบรนด์ในรูปกรีนฟอร์ด คือเนื้อหมูสีเขียวธรรมชาติ พอทำแบรนด์เสร็จแล้วส่งขายในกรุงเทพฯ ปรากฏว่าผลตอบรับดีมาก ตอนนี้มีคนมารับซื้อถึงแหล่งผลิต อาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีผู้บริโภคที่รวมกันตั้งเป็นกลุ่มแล้วสั่งซื้อทางไลน์และทางโทรศัพท์ ก็ได้จัดส่งให้ทุกอาทิตย์ สำหรับราคาเนื้อหมูที่กรุงเทพฯ ส่งขายกิโลกรัมละ 160-170 บาท ในตัวเมืองราชบุรี เปิดร้านจำหน่ายราคากิโลกรัมละ 160 บาท ส่วนในชุมชนแหล่งผลิตขายกิโลกรัมละ 150 บาท

นายสุพจน์บอกว่า ขั้นตอนการเลี้ยงสร้างคอกโดยไม่เทปูนกว้าง 4 เมตร

ยาว 4 เมตร 1 คอก เลี้ยงได้ประมาณ 8 ตัว ใช้วัสดุในท้องถิ่น เช่น ฟาง แกลบ ผักตบชวา และวัชพืชอื่นๆ มารองพื้นประมาณ 60 เซนติเมตร จำนวน 1 ตัน มีจุลินทรีย์รวมทั้งหมดผลไม้ ปล่อยมูลลงในคอก ใช้เวลาประมาณ 4 เดือน จะได้ปุ๋ยประมาณ 6 ตัน สำหรับมูลสุกรหลังผ่านการเลี้ยงแล้วหนึ่งคอกสามารถขายปุ๋ยได้ประมาณ 10,000-12,000 บาท ต้นทุนประมาณ 2,000 บาทต่อคอก ขณะนี้ได้ต่อยอดด้วยการสร้างโรงเรือน

ผลิตลูกหมูเพิ่มอีก ให้สามารถเพิ่มแม่หมูอีกประมาณ 70 แม่พันธุ์ หลังจากที่ทำร่วมกับสมาชิกมีอยู่ประมาณ 30-40 แม่พันธุ์ รวมมีแม่พันธุ์รวมกว่า 100 ตัว จะทำให้มีผลผลิตอยู่ประมาณ 2,000 ตัว เมื่อเลี้ยงจนโตได้ตามวัยจะส่งไปที่โรงเชือดที่ผ่านการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานปศุสัตว์ราชบุรี โดยจะส่งสุกรไปช่วงเย็น ตอนเช้าอีกวันก็จะไปรับมาแยกชิ้นส่วน ส่วนรสชาติถ้าหากเคยกินเนื้อหมูหลุมประมาณ 1 สัปดาห์ จะรู้สึกถึงความแตกต่างเรื่องของความนุ่ม ไม่มีกลิ่นคาว เนื่องจากไม่ได้ใช้สารเคมีจะทำให้เก็บเนื้อหมูได้นานจากจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ทำให้ขณะนี้เนื้อหมูหลุมอินทรีย์เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมาก และยังขาดตลาดไม่เพียงพอต่อการจำหน่าย

อินทรีย์ มีลูกค้าโทรมาสั่งจองใช้แทบไม่พอขาย ซึ่งในชุมชนก็มีราคาไม่แตกต่างไปจากท้องตลาดทั่วไป ในพื้นที่ยังมีเกษตรกรนำหมูหลุมไปใส่พืชผัก ส่งขายตามตลาดปลอดสารเคมี ปลอดสารพิษ ทำให้ลดรายจ่ายเรื่องการซื้อปุ๋ย ยารักษาแมลง มีต้นทุนการปลูกไม่มาก และยังทำให้สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์ด้วย”

นายสุพจน์บอกอีกว่า ปีนี้ถือว่าประสบความสำเร็จของชีวิต หลังจากที่ได้หมั่นศึกษาและพยายามพัฒนาต่อยอดจนได้รับคัดเลือกเป็นเกษตรกรดีเด่นประจำปี 2558 สาขาอาชีพเลี้ยงสัตว์ เป็นรางวัลชีวิตที่สามารถส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งมีชาวบ้านสนใจเข้ามาศึกษาพร้อมนำไปต่อยอดขยายผลการเลี้ยงเพิ่มอีก 7-8 กลุ่ม

นอกจากจะมีการเลี้ยงหมูหลุมอินทรีย์แล้ว ยังมีการต่อยอดสู่การปลูกพืชผักอินทรีย์ ผลไม้ ที่ปราศจากสารเคมี ทำให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อผักผลไม้อินทรีย์ที่ผลิตจากธรรมชาติสู่ธรรมชาติอย่างปลอดภัย

พันธุ์ แก้วนุ้ย